

=====
Seria: Profesorki Super-Babki
Nr odcinka: 134
Podseria: wyróżnione godnością akademicką Doctor Honoris Causa¹

MARIA KUNCEWICZOWA

-wykładowczyni na Uniwersytecie w Chicago

Polecana/Omawiana książka:

Stanisław Żak: Maria Kuncewiczowa, Seria: Portrety Współczesnych Pisarzy Polskich, PIW, Warszawa 1973.

Bohaterką odcinka jest Maria Kuncewiczowa z domu Szczepańska, przedwojenna polska pisarka². Wydaje się, że obecnie trochę zapomniana, nie mówi się o Niej w telewizji, nie przypomina w tygodnikach czytanych przez eseistę. Urodziła się 18 lub 30 października 1897 roku w Samarze (ówczesne Imperium Rosyjskie), a zmarła 15 lipca 1989 roku w Kazimierzu Dolnym. Przeżyła dwie wojny światowe, Jej życie trwało ponad 90 lat. Data jej śmierci to rok tzw. okrągłego stołu oraz powołania rządu Tadeusza Mazowieckiego. Już teraz należy zaznaczyć iż trafia do naszej serii gdyż w latach 1962–1968 **wykładała literaturę polską na University of Chicago**, co jest jeszcze mniej znane, niż Jej utwory.

Polecaną książkę, którą czytał eseista, wydano w 1973 roku, zatem obecnie jest dostępna tylko w bibliotekach albo antykwariatach. Wystarczy kliknąć, aby dowiedzieć się, iż miała pierwsze wydanie w 1971 roku, w innym wydawnictwie i z inną okładką.

¹ 1989 r. - tytuł doktora honoris causa **Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie**.

² Eseista korespondował z Panią Dyrektorem Muzeum, za co jest niezmiernie wdzięczny. Wskazano iż sformułowanie to jest „za mocne”. Eseista jest inżynierem, nie bywa na polonistycznych konferencjach. Jednak scholar.google.com – w okresie 2018-2022 daje tylko kilka prac – zestawionych (viii)-(ix)-(x).

MARIA KUNCEWICZOWA

Wydanie I z 1971 r. * Seria - Nauka dla Wszystkich [138] * Nakład - 3 000 + 80 egzemplarzy

Autorzy: **Żak, Stanisław**

Wydawnictwo: PWN

Miejsce i rok: Kraków 1971

Wydanie: pierwsze

Cena: 7.00 PLN

dodaj do koszyka

Fragment strony z Internetu

Nasza Bohaterka pisała i opublikowała między innymi:

- (a) Przymierze z dzieckiem, Wydawnictwo Jakuba Mortkowicza, Warszawa 1927 (opowiadania: Prawa i lewa ręka, Polska na fiszmarku, Tamto spojrzenie; wznowienie Prószyński i S-ka 1999).
- (b) Twarz mężczyzny, Wydawnictwo J. Mortkowicza, Warszawa 1928 (mikropowieść).
- (c) Miłość panińska. Sztuka w 4 aktach, wydawnictwo Rój, Warszawa 1932.
- (d) Dylizans warszawski, Rój, Warszawa 1935 (felietony),
- (e) **Cudzoziemka, Rój, Warszawa 1936.**
- (f) Dni powszednie państwa Kowalskich, Rój, Warszawa 1938 (**pierwsza polska powieść radiowa**).
- (g) Przyjaciele ludzkości, Rój, Warszawa 1939 (opowiadania dla młodzieży).
- (h) Miasto Heroda. Notatki Palestyńskie, Rój, Warszawa 1939 (wspomnienia z podróży do Palestyny).
- (i) Serce kraju, Rój, Warszawa 1939 (opowiadania dla młodzieży).
- (j) Klucze, „Nowa Polska”, Londyn 1943 (dziennik).
- (k) Zmowa nieobecnych, Wydawnictwo Światowego Związku Polaków z Zagranicy, Londyn 1946.
- (l) Gaj oliwny, PAX, Warszawa 1961.
- (m) Don Kichote i niańki, 1965 (wspomnienia z podróży).
- (n) Tristan 1946, Czytelnik, Warszawa 1967.
- (p) Fantomy, PAX, Warszawa 1972 (proza autobiograficzna).
- (r) Fantasia alla polacca, Czytelnik, Warszawa 1979 (studia o Stanisławie Przybyszewskim).
- (s) Prześroczka. Notatki włoskie, PAX, Warszawa 1985.
- (t) Dwa księżycy (1933 r.), od tej książki zaczęła się promocja Kazimierza, jako miejsca turystycznego
- (u) Listy do Jerzego (1986) ostatnia książka M. Kuncewiczowej, dedykowana mężowi.

=====

Najbardziej zanana jest CUDZOZIEMKA³ (e)^{4,5}. W 1986 roku reżyser Ryszard Ber⁶ nakręcił na podstawie tejże powieści film z Ewą Wiśniewską w roli głównej. Scenariusz napisała sama Maria Kuncewiczowa. W Wikipedii przeczytamy: „Pierwodruk ukazał się w odcinkach w 1935 w „Kurierze Porannym” [...]. Przetłumaczona została na **14 języków**, uważana jest za jedno z najwybitniejszych osiągnięć literackich psychologizmu okresu międzywojennego. [...]. W konstrukcji powieści Autorka złamała wszelki porządek chronologiczny. Skomponowana jest ze wspomnień, dygresji, retrospekcji głównej bohaterki”.

Czy dzisiaj <<psychologizm>> interesuje zwykłego, szarego czytelnika, czy raczej s-f, fantasy, akcja, a może harlekiny? Analizując twórczość naszej Heroiny, na podstawie zamieszczonego spisu wybranych publikacji wynika, iż była „na czasie”, pisywała w odcinkach w codziennej prasie m.in. felietony oraz powieści, współpracowała z Polskim Radiem w okresie międzywojennym – współtworzyła słuchowiska, pisywała **wspomnienia z podróży** – wartości czego dziś nie można zrozumieć. W Drugiej Rzeczypospolitej nikt nie zabraniał podróży, ale generalnie stan finansów nie pozwalał zwykłym obywatelom na wojaże po świecie, a nawet Europie.

Pisała też sztuki teatralne, dla młodzieży, a zatem miała szerokie zainteresowania, a Jej utwory cieszyły się popularnością w okresie międzywojennym.

Autor książki Stanisław Żak⁷ **doktoryzował się** (w 1968 roku) na podstawie analizy twórczości naszej Heroiny, zatem omawiana książka zapewne jest wydanym drukiem doktoratem lub jego małą przeróbką!! Zatem jej treść jest naukowym, głębokim, wnikliwym opisem wybranych utworów Marii Kuncewiczowej, zatem raczej dla fachowców, szczególnie zapewne dla studentów polonistyki i historii. Sam Stanisław Żak „był m.in. stypendystą Fundacji Kościuszkowskiej, przebywał na Uniwersytecie Harvarda pod kierunkiem Wiktora Weintrauba”, a także pracował jako profesor na Akademii Świętokrzyskiej⁸.

Na podstawie Kalendarium (w książce) oraz Wikipedii możemy podać kilka faktów z życia Marii Kuncewiczowej. Nasza Heroina była córką Adeliny z Dziubińskich i Józefa **Szczepańskiego**, dyrektora ówczesnego Gimnazjum Polskiego w Płocku, ludzi pochodzenia szlacheckiego, patriotów, inteligentów. Jej starszym bratem był dyplomata Aleksander Szczepański. Od 1906 roku (miała 9 lat) Maria uczyła się przez

³ <https://pl.wikipedia.org/wiki/Cudzoziemka>; w Wikipedii o utworze Bohaterki.

⁴ <https://www.bryk.pl/lektury/maria-kuncewiczowa/cudzoziemka.plan-wydarzen>; na portalu <<bryk>>.

⁵ <https://www.filmweb.pl/person/Maria+Kuncewiczowa-59520>; na <<filmweb>> informacja iż w 1993 nakręcono film według Jej książki „Dwa księżycy”.

⁶ https://pl.wikipedia.org/wiki/Ryszard_Ber; reżyser teatralny i filmowy. Otrzymał trzy nagrody za ekranizację „Cudzoziemki”.

⁷ https://pl.wikipedia.org/wiki/Stanis%C5%82aw_%C5%BBak; o autorze książki.

⁸ Obecnie Uniwersytet im. Jana Kochanowskiego w Kielcach.

=====

6 lat na tzw. pensji. W **1913 roku** wyjechała wraz z matką do Francji, gdzie w Nancy przez 2 lata studiowała śpiew. Ówczesnie, na pensjach zwykle uczono języka francuskiego, oprócz obowiązującego urzędowego rosyjskiego (w zaborze rosyjskim). Zatem jako słuchaczka kursów-studiów, musiała już ten język znać, a dwa lata (we Francji) wystarczyły na to, aby opanowała go doskonale. Nancy to miasto w Lotaryngii gdzie działał, mieszkał, gospodarzył król Polski Stanisław Leszczyński, gdyż jego córka była żoną Króla Francji Ludwika.

Po powrocie do Polski Maria studiowała filologię polską na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. A wokół trwała I wojna światowa.

W 1917 roku przeprowadziła się do Warszawy, gdzie kontynuowała studia, a w **odrodzonej** Rzeczypospolitej została tłumaczką w Ministerstwie Spraw Zagranicznych – zatem sprawdzono iż poziom Jej znajomości języka francuskiego jest „profesjonalny” oraz uznano także iż zasługuje na tak prestiżową pracę. Publikowała m.in. na łamach tygodników *Bluszcz*, *Kobieta Współczesna*, *Wiadomości Literackie*.

Stanisław Żak na początku omawia Jej biografię. Książka ma mały format, czasami nazywany „pocket”, kieszonkowy. Ma miękkie okładki, dokładnie 200 stron. Wydawca to PIW, czyli *Polski Instytut Wydawniczy* – wydający opracowania na najwyższym naukowym poziomie. Na zakończenie zamieszczono „Kalendarium”, czyli zestaw dat i wydarzeń z życia Marii Kuncewiczowej. Jedyne zdjęcie zamieszczone w książeczce to portret Bohaterki w dojrzałym wieku, na papierze kredowym (czarno-biała fotografia) obok wewnętrznej strony tytułowej. Po 45 latach używania cienki papier pożółkł, a czytelnicy pokreślili książkę bezlitośnie, co świadczy, że w jakichś szkołach/uczelnich, kiedyś tam zajmowano się naszą Bohaterką.

Maria Kuncewiczowa debiutowała w 1918 roku opowiadaniem „Bursztyny” na łamach czasopisma artystycznego *Pro Arte et Studio* (nr 13). Pierwszą Jej książką (rok 1926) była powieść dla młodzieży o Cesarzowej Cixi Tseu-Hi, władczyni bokserów. W 1921 roku wzięła ślub z Jerzym Kuncewiczem, a rok później urodziła syna Witolda. Narodziny dziecka

zainspirowały ją do napisania książki „Przymierze z dzieckiem” - wydanej w 1927 roku. Autor omawianej książki uważa iż Kuncewiczowa zaprezentowała „nowe, przekorne spojrzenie na macierzyństwo i kobietę”. W tej i dalszych książkach zawierała elementy modnej wtedy **psychoanalizy**. Mamy psychiatrię, psychologię, a psychoanaliza została jakby zapomniana. Obecnie kwitnie pełna dowolność działań człowieka bez potrzeby psychoanalizy, ale to już inni będą to analizować/badać/omawiać. Jej podejście było oryginalne, oderwane od wszelkich ideologii

W następnych latach pisała powieści, opowiadania i felietony. W 1924 została **członkinią PEN-Clubu**, w którego kongresach uczestniczyła w Pradze oraz Paryżu, (m.in.) wraz z pisarką Zofią Nałkowską. Była to prestiżowa organizacja pisarzy, literatów, dziennikarzy, czy krytyków teatralnych. Środowisko musiało uznać Jej dokonania za znaczące, popularne i mądre. Zatem była osobą ożywiającą i kreującą życie intelektualne i artystyczne w Polsce, a nawet w Europie. Tylko 20 lat niepodległej Polski, a osiągnięcia były szalone, nie do przecenienia, genialne.

W latach 1927–1939 mieszkała wraz z rodziną w Kazimierzu Dolnym. Kupili z mężem stary dom na kawałku ziemi, zupełnie zniszczony. W miarę poprawy sytuacji materialnej – wybudowali nowy, funkcjonalny, genialnie zaprojektowany, przytulny – dziś mieści się tu ICH muzeum. Teren jest położony na wzgórzu – zapewne pradolina Wisły, a drugim krańcem schodzi w dolinę otoczoną lasem, z której nie widać ani Wisły, ani miasta!!! Idealne miejsce do pracy twórczej – o ile ma się pomysły. W 1931 roku, zmarła jej matka (będąca inspiracją postaci Róży Żabczyńskiej z powieści Cudzoziemka), co bardzo mocno wstrząsnęło Kuncewiczową. Niedługo po tym, w maju tego roku, zachorował i zmarł ojciec Marii, a sześć lat później – jej brat (na raka).

W 1933 roku wydany został zbiór opowiadań *Dwa księżycy*, których akcja rozgrywa się w bliskim dla Marii Kazimierzu Dolnym i porusza sprawy trudnych osobistych przeżyć. Maria doświadczyła przecież serii śmierci najbliższych, co zawsze bywa bardzo bolesne, z samej swojej istoty.

Po wybuchu wojny w 1939 opuściła Polskę, co stanowiło początek jej długiej emigracji – pierwszym etapem była Rumunia. Jakże to musiało być przykre, nie jesteśmy w stanie sobie tego wyobrazić. Zostać okradzionym z dorobku całego życia – pomyślmy, zwłaszcza obecnie w marcu 2022 roku. Mieszkała we Francji do 1940 roku, po czym przedostała się do Anglii. Jak pisze autor książki – to był cud, gdyż trafił się 1m polski statek, dawniej wożący węgiel (węglowiec), a wtedy pełny polskich lotników chcących w Anglii walczyć przeciwko hitlerowcom. Dopłynęli szczęśliwie do Wysp Brytyjskich. Na emigracji w Londynie zaczęła pracować jako zastępcza prezes w nowo utworzonym oddziale PEN-Clubu. Kiedy nauczyła się angielskiego autor książki nie pisze, nie ma o tym wzmianki na portalach internetowych, ale nasze Bohaterki zwykle „tak mają”, jak się slangowo to opisuje, że znają po kilka języków obcych. W 1941 – mimo wojny – odbył się w Londynie Kongres Pen-Klubów europejskich – Ona uczestniczyła.

Pomnik Jana Karskiego w Warszawie, który dostarczył informacje o zbrodniach Hitlerowców do Wielkiej Brytanii oraz USA

Wraz z Antonim Słonimskim wydała w Londynie „**Czarną księgę hitlerowskich zbrodni**” – był rok 1941 – ile dalszych okropności popełniono do roku 1945!!! Pisała też apele do znajomych pisarzy z całego świata oraz do ONZ. Ostatnio był w kinach film „**Śmierć Zygielbojma**”, gdzie wspomniano o misji **Jana Karskiego** – wysłannika Władz Podziemnego

Państwa Polskiego do wielkich tego świata. Ten spotkał się z premierem Churchillem, prezydentem USA, ale jakoby informacje o działaniach Niemców były nie do pojęcia, nie do wyobrażenia. Czy „księga” Marii Kuncewiczowej była powszechnie znana?? Nie ma więcej informacji w omawianej książce, na jakie języki była przetłumaczona i czy w ogóle była tłumaczona.?? Nie wiadomo.

W roku **1955 wyjechała do USA**. W 1958 odwiedziła na krótko Warszawę, aby wziąć udział w Kongresie Tłumaczy. Jak na początku wspomniano prowadziła wykłady w Instytucie Słowiańskim Uniwersytetu w Chicago (1963-1968?). Kuncewiczowa opracowała anglojęzyczny przewodnik po literaturze polskiej „The Modern Polish Prose” (1945) oraz antologię polskiej literatury współczesnej w języku angielskim „The Modern Polish Mind” (1962), zapewne te publikacje pomogły Jej w uzyskaniu posady na uczelni. Były pomocne w pracy ze studentami. Ktoś kto prowadził rozmowę kwalifikacyjną musiał uznać Jej angielski za nienaganny, jak na profesora w USA przystało.

The Modern Polish Mind: An Anthology
Hardcover – January 1, 1962
by Maria Kuncewicz (Author)
★★★★☆ 2 ratings

See all formats and editions

Hardcover \$8.93	Paperback \$24.99
7 Used from \$4.30 1 Collectible from \$15.00	1 Used from \$24.99

Jeszcze jest do kupienia!

Na Zachodzie wydano tłumaczenia na angielski wybranych Jej dzieł. Otrzymała medal Fundacji Kościuszkowskiej w USA.

W 1966 roku otrzymała w kraju Nagrodę im. Włodzimierza Pietrzaka⁹ oraz brała udział w Kongresie Kultury Polskiej. **Rok 1966** to rok obchodów 1000-lecia Państwa Polskiego. Polska się powoli zmieniała na lepsze... Zapewne te wizyty były impulsem, aby wrócić do ojczyzny.

Wróciła do ukochanego Kazimierza Dolnego nad Wisłą, gdzie jest pochowana na miejscowym cmentarzu. Syn Witold pozostał w USA¹⁰.

⁹ https://pl.wikipedia.org/wiki/Nagroda_im._W%C5%82odzimierza_Pietrzaka; o nagrodzie.

¹⁰ https://www.kazimierzdolny.pl/news/zmarl_witold_kuncewicz/7374.html; niestety syn naszej Bohaterki zmarł w 2009 roku.

=====

Autor książki komentuje Jej wspomnienia w rozdziale „W mieście pod dwoma księżycami”, który odnosi się do Kazimierza i jego okolic, a także do ludzi zamieszkujących ten piękny region Polski oraz ich uczuć, stylu życia. Inne rozdziały to „Powieść o Róży, czyli życie bez uśmiechu” /o <<Cudzoziemce>>/ i „Doświadczenia wojny” /o <<Kluczach>> oraz <<Zmowie nieobecnych>>/. W tym ostatnio wspomnianym rozdziale, autor polecanej książki zaznacza iż wielu znaczących polskich literatów, którzy przeżyli wojnę odnosiło się to tego tragicznego okresu w historii Polski i Polaków – m.in. Tadeusz Borowski „Pożegnanie z Marią”, Wojciech Żukrowski „Z kraju milczenia”, Kazimierz Wyka „Życie na niby” i kilka dalszych. Córka eseisty, która dopiero co skończyła studia, nic z literatury o wojnie nie czytała. Między nami jest nie tylko „Generation Gap” (40 lat), ale świadomościowa przepaść – eseista miał w liceum ogólnokształcącym nauczyciela byłego więźnia Auschwitz, który opowiadał swoje wspomnienia na szkolnych spotkaniach z nami-uczniami. Była wycieczka do tego strasznego miejsca (z Bydgoszczy).

O małżonkach Bohatek **w naszej serii** zwykle się nie pisze, ale warto dodać iż pracował on też w instytucjach rządowych II Rzeczypospolitej. Jerzy był prawnikiem¹¹. Bronił Żydów w procesach przeciw III Rzeszy, którzy tracili majątki będąc wypędzonymi z tego państwa, oczywiście **przed wybuchem II wojny światowej**. Musiał znać niemiecki mówiony, ale prawniczy to już perfekcyjnie. Były to czyny wręcz heroiczne, poznał dokładnie działanie Państwa Niemieckiego pod władzą Adolfa Hitlera i jego system „prawny”. Zatem było oczywiste iż muszą Oni (cała rodzina) uciekać przed Hitlerowcami!!! Była to wielka postać II Rzeczypospolitej – warto kliknąć na linki, po których surfował eseista.

W końcówce książki mamy rozdziały „Historia ojca i syna” oraz „Mit wielkiej miłości”, gdzie omawiane są <<Fantomy>> - też z elementami autobiograficznymi naszej Bohaterki. Książeczka warto przeczytania, Pisarka warta przypomnienia.

Dom w Kazimierzu Dolnym, który zamieszkiwała Maria Kuncewiczowa, zwany „willą „Pod Wiewiórką” lub Domem Kuncewiczów¹², stanowi od 2005 roku oddział Muzeum Nadwiślańskiego. Odkupiono go od syna Bohaterki, a ten ofiarował pamiątki rodzinne, stanowiące wyposażenie budynku i zbiór artefaktów na ekspozowanej kolekcji¹³.

¹¹ https://pl.wikipedia.org/wiki/Jerzy_Kuncewicz; o mężu BOHATERKI.
<https://mnkd.pl/jerzy-kuncewicz-31-07-1893-14-03-1984/>; na stronie Muzeum Nadwiślańskiego.
<https://lubimyczytac.pl/autor/96344/jerzy-kuncewicz>; jego książki.

¹² Jedna w mieście nazywany jest Kuncewiczówką.

¹³ <https://ossolineum.pl/index.php/archiwalia-rodziny-kuncewiczow/>; inne zbiory Kuncewiczów są w zasobach OSSOLINEUM.

LINKI

- a) <https://culture.pl/pl/tworca/maria-kuncewiczowa>; o Bohaterce.
- b) <https://mnkd.pl/dom-kuncewiczow/>; Muzeum Nadwiślańskie.
- c) <https://dzieje.pl/postacie/maria-kuncewiczowa-1895-1989>; na portalu „dzieje”.
- d) <https://lubimyczytac.pl/autor/24710/maria-kuncewiczowa>; dostępne książki; księgarnia wysyłkowa.
- e) <https://www.youtube.com/watch?v=E4D8YWsvVCM>; wersja Cudzoziemki – radiowa.

KSIĄŻKI oraz ARTYKUŁY

- (i) KUNCEWICZOWA, Maria (ed.). *The modern Polish mind: an anthology*. Boston; Toronto: Little, Brown, 1962.
- (ii) SZYMCZAK-MACIEJCZYK, Barbara, et al. Maria Kuncewiczowa—wieczna cudzoziemka. In: *Ksenologie*. Ośrodek Badawczy Facta Ficta. p. 85-114.
- (iii) SZAŁAGAN, Alicja, et al. Maria Kuncewiczowa i „Leśnik” w kręgu paryskiej „Kultury”. *Pamiętnik Literacki. Czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej*, 2010, 1: 37-54.
- (iv) SZALAGAN, A. 'THE BURDEN OF PRESENCE'. COMPLEMENTS TO AUTOBIOGRAPHICAL MOTIVES OF WRITING OF MARIA KUNCEWICZOWA IN HER LETTERS TO HUSBAND (1944-1958). *Pamiętnik Literacki*, 2006, 4.97: 95-116.
- (v) SZAŁAGAN, Alicja, et al. Maria Kuncewiczowa w podróży. *Pamiętnik Literacki. Czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej*, 2014, 3: 223-237.
- (vi) https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Pamietnik_Literacki_czasopismo_kwartalne_poswiecone_historii_i_krytyce_literatury_polskiej/Pamietnik_Literacki_czasopismo_kwartalne_poswiecone_historii_i_krytyce_literatury_polskiej-r1986-t77-n3/Pamietnik_Literacki_czasopismo_kwartalne_poswiecone_historii_i_krytyce_literatury_polskiej-r1986-t77-n3-s241-

=====

[276/Pamiętnik Literacki czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej-r1986-t77-n3-s241-276.pdf](#); artykuł dostępny on-line.

SZAŁAGAN, ALICJA. „Cudzoziemka” Marii Kuncewiczowej. *Powstanie, dzieje wydawnicze*, Pamiętnik Literacki : czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej 77/3, (1986) 241-276.

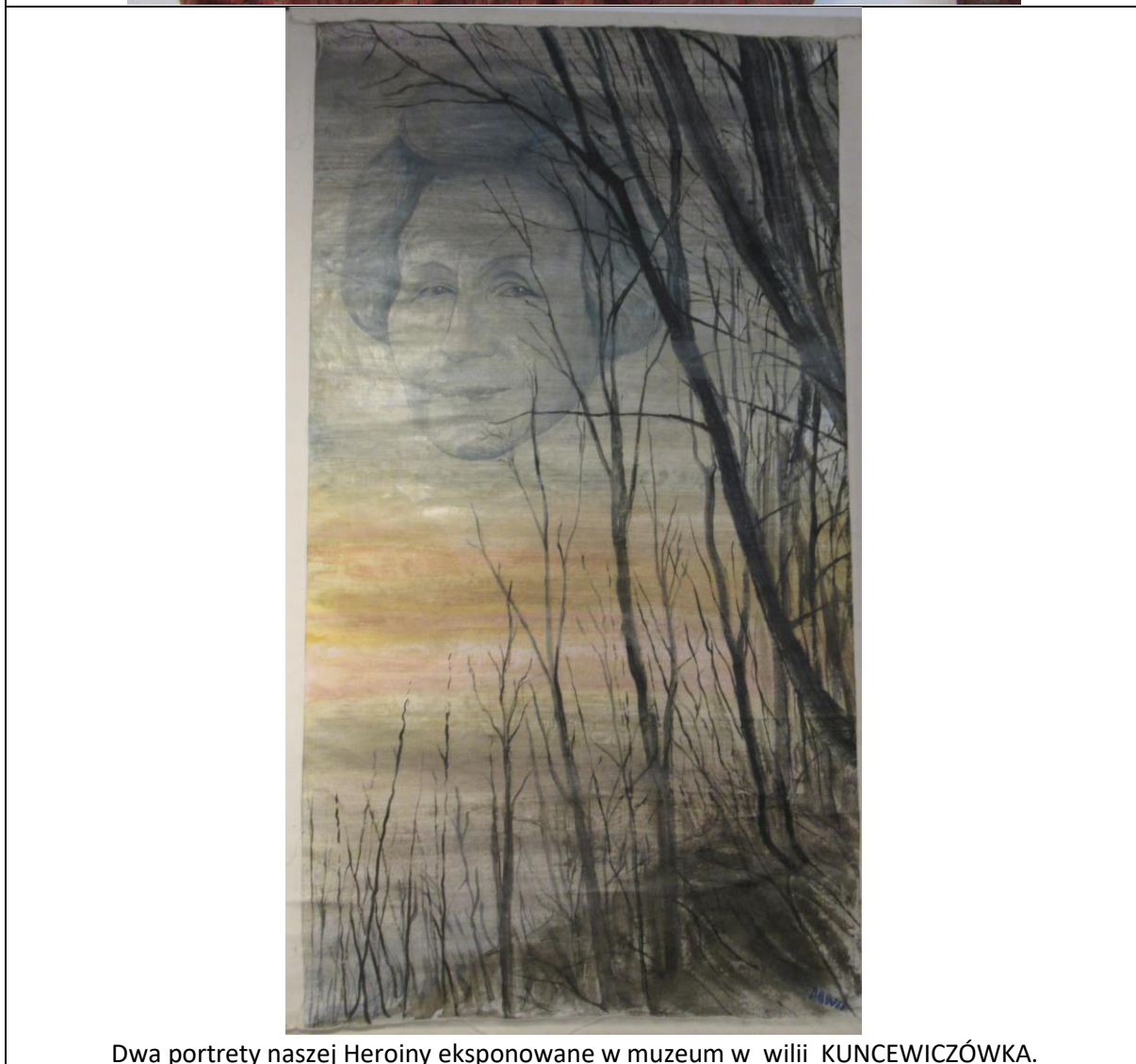
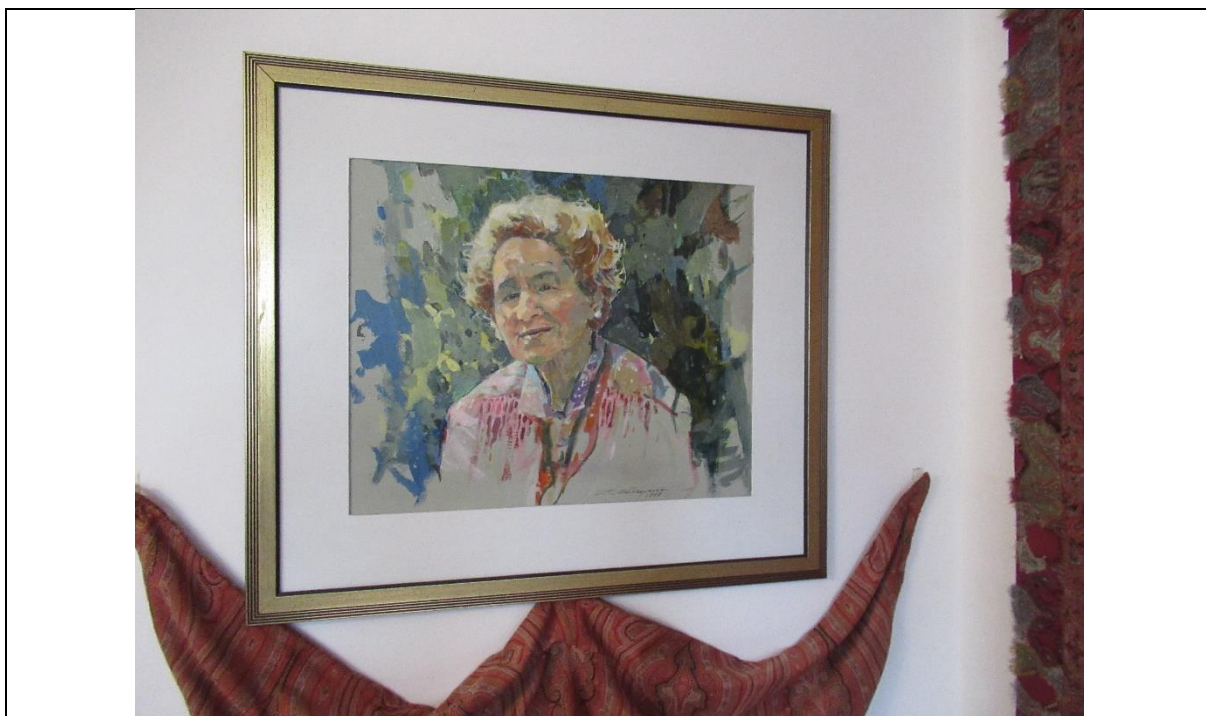
- (vii) SZAŁAGAN, Alicja, et al. „Ciężar obecności”. Dopelnienia autobiograficznych wątków twórczości Marii Kuncewiczowej w listach do męża (1944–1958). *Pamiętnik Literacki. Czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej*, 2006, 4: 95-116.
- (viii) ANDRASZ, Jadwiga. Fantomowa autobiograficzność „Fantomy” Marii Kuncewiczowej. 2020.
- (ix) KAMPERT, Magdalena, et al. Self-Translation: Between National Literature and “World Citizenship”(the Case of Maria Kuncewiczowa and Janusz Głowacki). *Przekładaniec.*, 2019, Sp. Iss.: 120-135.
- (x) SZYMCZAK-MACIEJCZYK, Barbara. *Doświadczenie miłości i samotności: przetwarzanie życia w literaturę w prozie Marii Kuncewiczowej*. 2019. PhD Thesis. DOKTORAT.
- (xi) SZYMCZAK-MACIEJCZYK, Barbara, et al. Ludzie w otoczeniu przyrody. O” Dwoch księżycach” Marii Kuncewiczowej. In: *Motywy fauny i flory w literaturze i kulturze. Analecta Literackie i Językowe, tom IX*. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. p. 253-265. Scholar.google.com – nie podaje daty.

ZDJĘCIA PRZY OKAZJI

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Nasza Bohaterka (sygnatura:3/1/0/11/1592/1)

Dwa portrety naszej Heroiny eksponowane w muzeum w wili KUNCEWICZÓWKA.

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Prezydenta Warszawy Stefan Starzyński wręcza nagrodę **Marii Kuncewicz** obok stoją Stanisław Kazuro i Wojciech Kossak (1. z prawej). (sygnatura: 3/1/0/11/12548/2)

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Fragment uroczystości w dniu 9 grudnia 1937 roku. W pierwszym rzędzie widoczni laureaci nagród (siedzą od prawej): artystycznej Wojciech Kossak¹⁴, literackiej **Maria Kuncewicz** i muzycznej Stanisław Kazuro¹⁵. (sygnatura: 3/1/0/11/12548/1)

¹⁴ https://pl.wikipedia.org/wiki/Wojciech_Kossak; wybitny malarz batalista, jego krewną przedstawiono w odcinku 10 naszej serii.

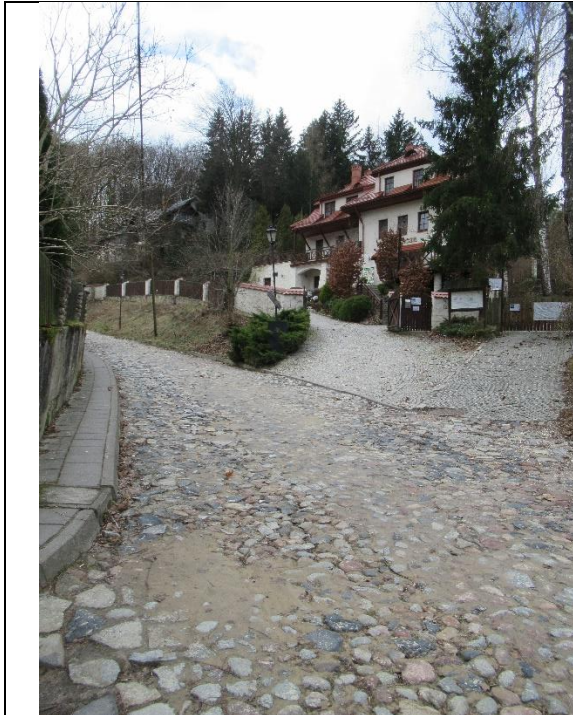
¹⁵ https://pl.wikipedia.org/wiki/Stanis%C5%82aw_Kazuro; dyrygent m.in. w Filharmonii Warszawskiej.

Kazimierz Dolny nad Wisłą,
gdzie nasza Bohaterka przez wiele lat mieszkała i tworzyła

Słynny Rynek w Kazimierzu Dolnym, poniżej domy i kościoły

Droga do muzeum.

Obok muzeum – pobudowano tzw. Dom Pracy Twórczej dla pisarzy i dziennikarzy;
od razu widać iż to budowla z czasów socjalizmu

Przed wojną tego budynku oczywiście nie było, a z okien willi Kuncewiczów widać było Rynek,
poniżej były łąki, pola, gospodarstwa, dziś wzdłuż brukowanej drogi są elegancje domy
i pensjonaty.

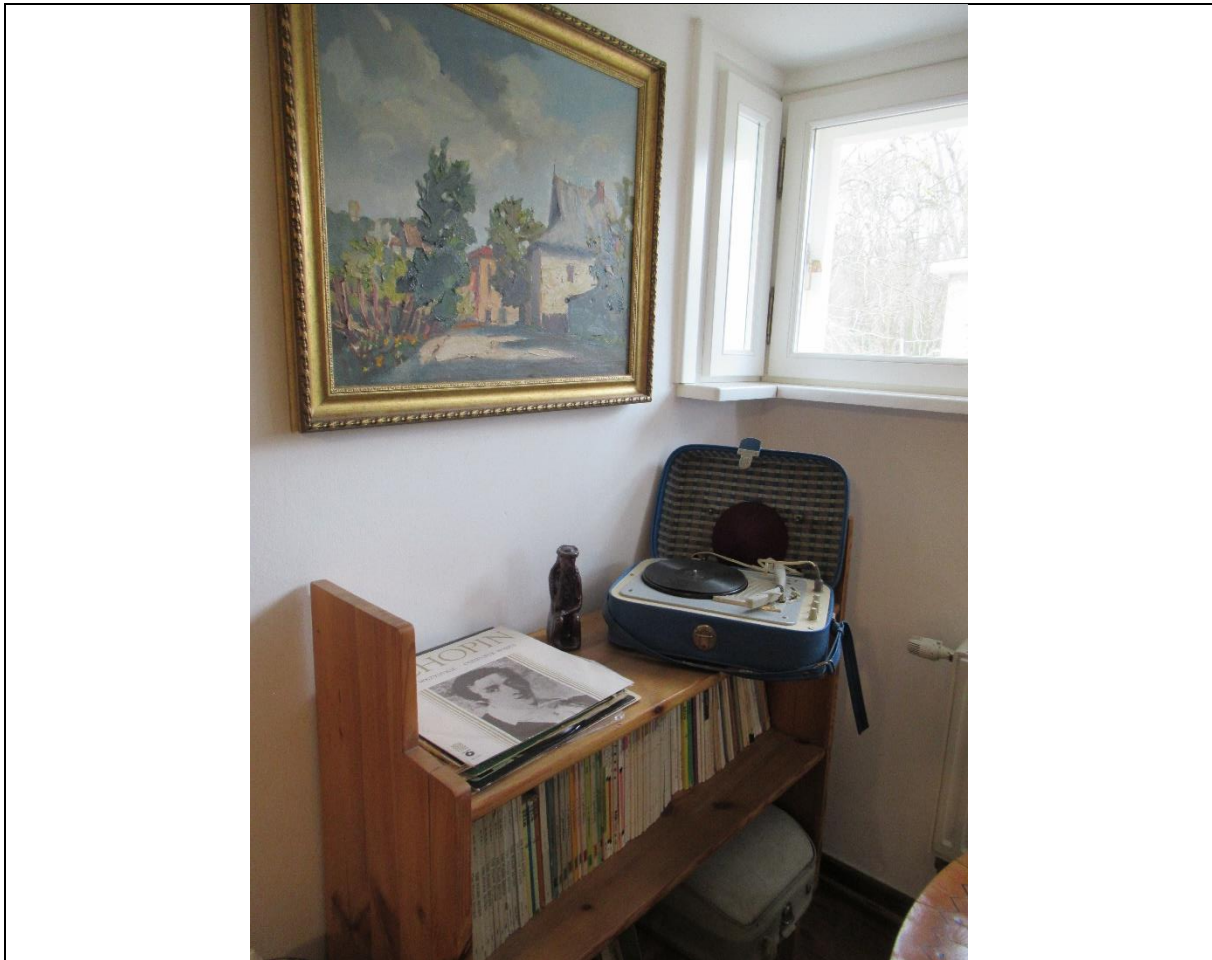
Budynek w stylu polskiego modernizmu zaprojektował architekt Zygmunt Stępiński, którego
dziełem życia był MDM w Warszawie.

Dom jest przeuroczy, funkcjonalny, piękny
Uroczo położony

Na stołach można znaleźć **informacje** o obu Małżonkach, ich losach, historii domu oraz jak stał się on MUZEUM (część MUZEUM NADWIŚLAŃSKIEGO). Kartki są zafoliowane, więc nie niszczą się szybko. To tam przeczytano o działalności Jerzego Kuncewicza!!!

Wokół panuje cisza. Można zamknąć oczy i wyobrazić sobie jak pracowali tu jego mieszkańcy.

Niezwykle funkcjonalny, szczegóły dopracowane do perfekcji,
Przełącznik światła wydaje się nowy – idealnie dobrany do lat 30-tych XX wieku!!!

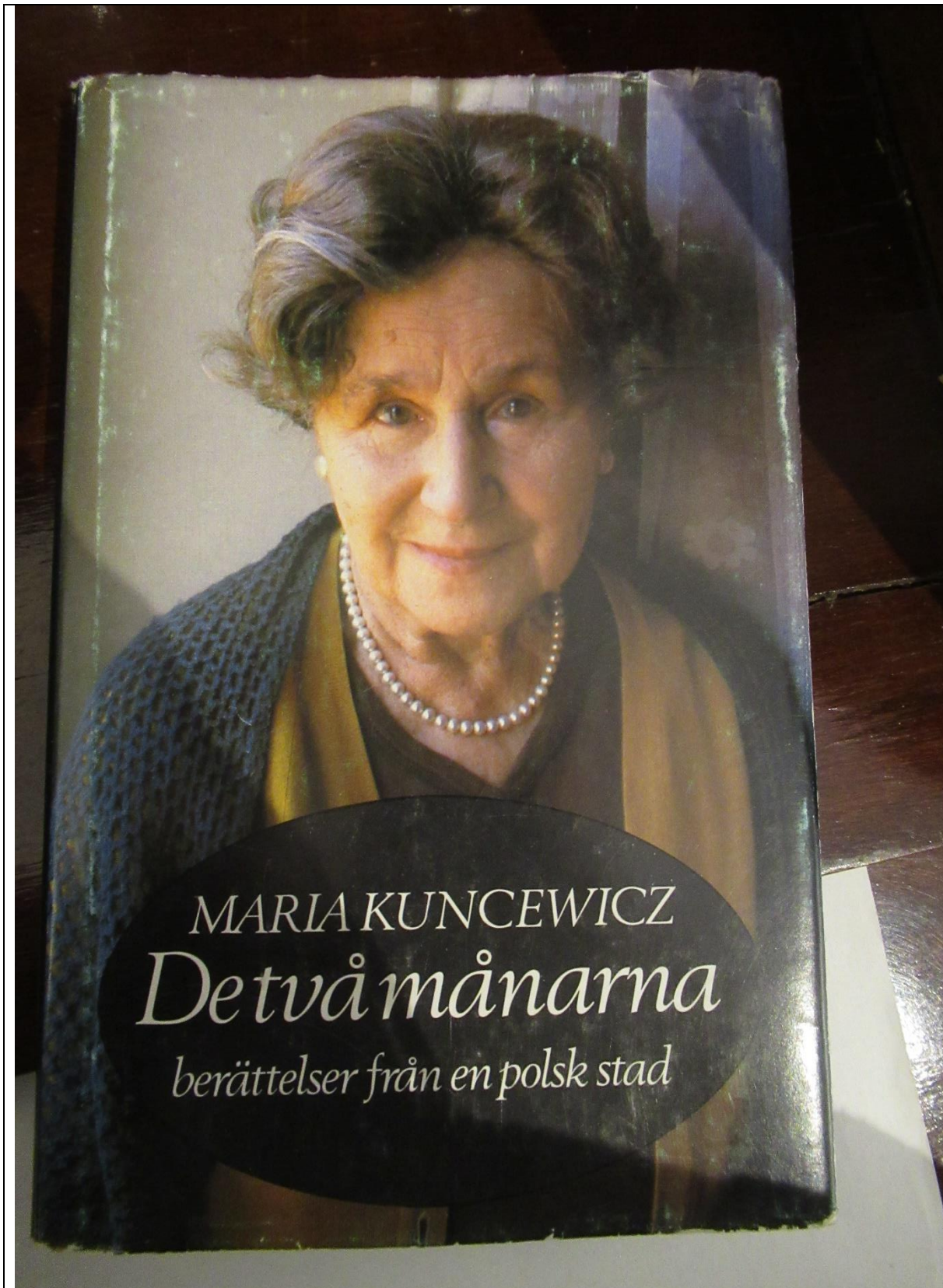

Palenisko pieca kuchennego na korytarzu!!

Piecy mają paleniska w korytarzach lub specjalnych zaułkach, za ścianach, a nie w pokojach, co dodawało elegancji, ale także unikano sypania się popiołu w pomieszczeniach z ubraniami, książkami oraz obrazami i kilimami.

Nie zapisałem w jakim to języku, czy po szwedzku czy po norwesku?

Klasztor Franciszkanów to prawdziwa twierdza, realne miejsce odosobnienia mnichów.

Droga do klasztoru, wybrukowana jak wiele ulic w centrum, właśnie te bruki to zabytek, nadający całości uroku, czy aury staroci, dawnych czasów...

Widok na dziedziniec klasztorny.

Poniżej inny kościół – tzw. Fara.

Żegnamy Muzeum i Kazimierz Dolny
Inne zdjęcia z tego miasta w odcinku 151 naszej serii.